

Журнал

**Навігаційно-вахтовий журнал для
малотоннажних та швидкохідних
кораблів та катерів**

Це ознайомчий фрагмент: зміст і перші сторінки документа.
Повний документ — 200 стор. — друкуємо у форматі А5 з
обкладинкою та доставкою по Україні.

Замовити друк

повного документа на docprint.com.ua

**МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКІ СИЛИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

**НАВІГАЦІЙНО-ВАХТОВИЙ ЖУРНАЛ
для малотоннажних та швидкохідних
кораблів та катерів**

Розпочато «___» _____ 20__ р.

Закінчено «___» _____ 20__ р.

На _____ арк.

ПРАВИЛА
ведення навігаційно-вахтового журналу
Загальні положення

1. Навігаційно-вахтовий журнал ведеться безперервно з моменту зйомки корабля з якоря (бочки, швартових) і до моменту постановки його на якір (бочку, швартові) паралельно з навігаційною прокладкою. Журнал повинен вестись і на стоянці корабля, якщо на ньому несеться вахтова служба.

2. Навігаційно-вахтовий журнал є офіційним документом; він повинен бути пронумерований, прошнурований, скріплений печаткою та підписом штурмана. Журнал зберігається на рівні зі службовими або секретними документами. Заповнений журнал скріплюється підписом командира корабля та зберігається на кораблі або в з'єднанні протягом року, після чого здається до архіву. Під час війни заповнені журнали здаються в архів за першої можливості.

3. На початку ведення першого в поточному році журналу в текст записується дата вступу корабля в кампанію, назва з'єднання, військове звання, прізвище, по батькові командира з'єднання та командира корабля.

4. Записи в журналі робляться кульковою ручкою чорного або синього кольору чітко, розбірливо й акуратно. Зішкрібати і стирати написане, записувати поміж рядків та поза ними або залишати місця для подальших записів категорично забороняється.

5. Записи кожного нового походу починаються з нової сторінки журналу. Сторінки журналу ведуть без пропуску рядків, не погоджуючи порядкових записів моментів правої сторінки з моментами лівої сторінки. Після заповнення однієї із сторінок записи продовжуються на наступних сторінках. Незаповнена частина сторінки перекреслюється знаком 2.

6. Першого січня кожного року з 0 год., а також при першому виході в поточному році записи розпочинаються в новому журналі. Під час походу першим записом в новому журналі робиться останній запис обох сторінок попереднього журналу.

7. виправлення невірно записаного робиться наступним чином: помилково записане перекреслюється тоненькою лінією та береться в дужки, біля крайньої дужки ставиться цифровий знак зноски. У кінці сторінки той же знак, пишеться правильний текст або «записано помилково»; сторінку підписує особа, що веде журнал.

8. Записи повинні бути короткі, але достатньо повні для відтворення всіх обставин плавання тільки за журналом. Перелік даних, що заносяться до журналу, визначаються специфікою з'єднання. У журнал записуються всі основні події, що стосуються діяльності та плавання корабля. У випадках, не передбачених дійсними правилами, об'єм та зміст записів визначаються особами, що ведуть журнал.

9. Загально прийняті в кораблеводінні слова, терміни та умовні позначення записуються відповідно до ПШС № 27 та Правилами оформлення бойових документів. Географічні назви місць, пунктів та об'єктів повинні відповідати прийнятим на картах.

10. У випадку навігаційної аварії навігаційно-вахтовий журнал разом з кар-

картою навігаційної прокладки, курсограмою та ехограмою опечатуються командир корабля та зберігаються для надання їх при розборі аварії. Усі навігаційні подробиці аварії, подальші записи та навігаційна прокладка ведуться в новому журналі та на новій карті.

11. Контроль за правильністю ведення журналу здійснюють командир корабля та флагманський (дивізійний) штурман.

12. На титульному листі журналу записується його номер, назва корабля (номер військової частини), дати початку та кінця ведення журналу.

13. Довідкові таблиці. Заповнюються в хронологічному порядку за результатами останніх визначень відповідних параметрів. Таблиця кутів дрейфу заповнюється у міру накопичення даних у процесі плавання.

14. На лівій сторінці журналу записуються наступні дані:

14.1. Час. Відлік часу розпочинається з півночі і ведеться з 0 до 24 годин. Моменти спостережень записуються за корабельним годинником з точністю до однієї хвилини при швидкості ходу менше 12 вузлів, до півхвилини при швидкості від 12 до 24 вузлів і до десятої долі хвилини при швидкості більше 24 вузлів.

14.2. Компасні курси. В заголовку графи дробом записуються скорочені назви компасів, основного та резервного. Показники компасів записуються в момент початку руху корабля на даному курсі. Початок повороту позначається буквою П (право) або Л (ліво) на момент початку повороту. Курс записується «змін.» (змінний) при частій зміні курсу (при підході до причалу чи відході від причалу, при зйомці чи постановці на якір тощо) чи при маневруванні з веденням журналу маневрових карток.

14.3. «Поправки компасів. Поправки зі своїми знаками записуються при кожному записі курсу та при зміні поправок. Поправки магнітного компаса, коли він є дублюючим, записуються, співставляючи з показаннями гірокомпасу.

14.4. Поправки на дрейф або течію. Записуються зі своїми знаками на початку розрахунку, при зміні курсу і швидкості корабля, а також при зміні вітру чи течії. При спільному урахуванні дрейфу та течії вказується сумарна поправка. В тому випадку величини кутів дрейфу (α) та зносу течією (β) з їхніми знаками записуються в графу «Примітки».

14.5. Шлях. Записується напрямок фактичного переміщення корабля відносно дна (істинний курс, виправлений поправками на дрейф та течію). При відсутності поправок на дрейф та течію в цій графі пишеться істинний курс.

14.6. Число обертів гвинтів (гребних гвинтів). Записуються в момент подачі команди на машинний телеграф. Кут розвороту гребних лопастей, гребних гвинтів записуються в графу «примітки»

14.7. Швидкість та режим руху. Записуються дробом: в чисельнику - швидкість, в знаменнику - режим руху. Швидкість в вузлах записується з точністю до 0,1 вуз. В момент початку руху та при його зміні. Швидкість та число обертів рубачів записуються «змін» при частих змінах швидкості, числа обертів і при маневруванні з веденням журналу маневрових карток. Режим руху записується скорочено: В - рух в водотоннажному режимі, НВ - рух не водотоннажному режимі (на повітряній подушці, підводних крилах).

14.8. Поправка лагу. Записується зі своїм знаком при ввімкненні лагу та змі-

зміні швидкості корабля.

14.9. Підрахунки лагу. Записуються з точністю до 0,1 милі при ввімкненні та вимкненні лагу, зміні курсу і швидкості, на початку та в кінці врахування дрейфу та течії, а також в 0, 4, 8, 12, 16, 20 год.

14.10. Пройдена відстань. Знімається з карти по лінії руху та записується в рядку, відповідає початку прямування по даному шляху. При маневруванні записується пройдена відстань по лічильнику пройденної відстані лагу або розрахована за швидкістю та часом маневрування. У кінці походу роблять підсумковий запис про пройдену відстань та час плавання, у тому числі пройдена відстань та час плавання в різних режимах.

14.11. Примітки. В графу «Примітки» заносяться дані, що не входять у попередні графи лівої сторони та мають відношення для врахування.

15. На правій сторінці журналу записуються події фактичного плавання, бойової діяльності корабля та внутрішньо корабельного життя.

15.1. Заголовок сторінки. На початку походу в верхньому рядку заголовка сторінки вказується назва пункту виходу, в нижньому рядку - число місяць та день тижня. На наступних сторінках в верхньому рядку пишеться назва району плавання (відповідно до заголовку карти), в нижньому - число місяць та день тижня.

2. Зйомка з якоря (бочки, швартових). Записується час оголошення авралу для зйомки корабля, назва гавані, причалу або координати місця, осадка (заглиблення штевнів) корабля, номер карти та рік її друку, гідрометеорологічні умови, дані про включення пристрою розмагнічення (ПР), по якому компасу та з якого поста виконується управління кермом, поправка гірокомпаса (якщо вона визначена до зйомки корабля), спосіб ведення прокладки (вручну, автопрокладчиком).

3. Номер карти. Записується із зазначенням року її друку при зйомці корабля з якоря (бочки, швартових) та при переході на іншу карту. Перехід на іншу карту здійснюється по пеленгу і відстані з карти при плаванні поблизу берегів і за координатами при плаванні у відкритому морі.

4. Гідрометеорологічні умови. Напрямок та швидкість вітру, хвилювання моря, видимість і хмарність записуються при зйомці корабля з якоря (бочки, швартових) і при постановці на них; в 0, 4, 8, 12, 16, 20 год. на ходу корабля; при різкій зміні вітру, хвилювання моря та видимості (зменшення до 2 миль і збільшення більше ніж на 2 милі). Дані про вітер силою 11 м/с та більше і хвилювання в 5 балів і більше записуються щогодини.

5. Прилад розмагнічування (ПР). Записують наступні дані: про ввімкнення ПР при зйомці корабля з якоря (бочки, швартових) із зазначенням способу управління, номера зони, встановленої сили струму в обмотках, поправки на магнітне схилення: про встановлення ПР на нову широтну зону; при зміні магнітного схилення; про вимкнення ПР з виходом на великі глибини або з поверненням у пункт базування.

6. Використання автопрокладача. Дані про використання автопрокладача записуються при веденні автоматичної прокладки:

- на початку прокладки (час, відлік лага, номер і масштаб карти, координати точки, на яку встановлено автопрокладач);

- при виправленні даних автопрокладача на основі визначень місця

корабля (час, відлік лага, номер і масштаб карти, координати точки, на яку встановлено автопрокладач, отримана нев'язка);

- у кінці прокладки (час, відлік лагу, координати місця).

При виконанні прокладки на аркуші паперу або спеціальному планшеті на початку і в кінці прокладки вказують час, відлік лагу і координати місця.

7. Координати місця. Записуються при зйомці з якоря (бочки) і при постановці на якір (бочку); виході на берег; в 0, 4, 8, 12, 16, 20 год.; на початку та в кінці лежання в дрейфі; при переході на іншу карту під час плавання у відкритому морі; на початку і в кінці ведення автоматичної прокладки; при виявленні плаваючих мін та інших предметів, що становлять небезпеку для мореплавання; при аваріях і аварійних подіях; при використанні зброї; при затвердженні вираховуваного місця командиром корабля; у випадках - на розсуд командира корабля.

Обсервовані координати записуються при визначенні місця астрономічними способами або за допомогою радіонавігаційних та інших систем.

8. Визначення місця корабля. При визначенні місця записуються: час, відлік лагу, назва орієнтирів (світил), визначені навігаційні параметри, поправки для їх виправлення, обсервовані координати, отримана нев'язка, радіальна середньо квадратична похибка обсервації.

Напрямок і величина нев'язки записуються скорочено, наприклад: $C=236^{\circ}-0,4$ милі. Напрямок нев'язки рахується від зчислимого місця до обсервованого. При відсутності нев'язки робиться запис $C=0$.

9. Плавання у складі з'єднання. Записуються стрій, кількість кораблів у строю, рівняючий (Уравнитель) і місце корабля в строю, час початку і кінця плавання у складі з'єднання.

10. Маневрування. При маневруванні корабля для вирішення тактичних задач записуються ціль, початок і кінець маневрування. При веденні журналу маневрових карток

час і координати початку і кінця маневрування повинні співпадати з часом і координатами, вказаними в навігаційно-вахтовому журналі.

Сигнали і накази. Записуються із зазначенням часу отримання і змісту наказу призначення сигналу.

12. Бойові дії корабля. Записуються характер бойових дій, час їх початку і кінця, моменти оголошення тривоги, підняття і спуску сигналів; пеленги і дистанції до виявленого противника, початок і кінець використання зброї, кількість використаного боєзапасу; пошкодження та заходи, прийняті для їх усунення; втрати особового складу.

13. Плавання в умовах повсякденної діяльності і бойової підготовки. Записуються наступні обставини плавання і бойової підготовки корабля: приготування корабля до плавання у вузині, в умовах обмеженої видимості, шторм, в льодових умовах; спостереження, що забезпечують безпеку плавання, початок і кінець подачі туманних сигналів згідно з МППСС-72, вид. 1982 р.; визначення місця, що проводяться командиром корабля або флагманським (дивізійним) штурманом; ввімкнення і вимкнення навігаційних РЛС, засобів* радіопротидії апаратури розпізнавання, гідроакустичних засобів, час і дистанція знаходження зустрічних кораблів і суден, прийняте рішення на розходження з ними; ввімкнення і вимкне-

ня ходових і якірних вогнів; запуск і зупинка головних рубачів; початок і кінець заходів бойової підготовки, корабельних навчань, тренувань, час заходу і виходу в полігони бойової підготовки, виконання бойових вправ та їх результати; аварії і випадки порушення в забезпеченні живучості, а також порушення в зберіганні боезапасу із зазначенням характеру порушення та вжитих заходів для їх усунення; події, нещасні випадки з особовим складом із зазначенням обставин і вжитих заходів; поповнення запасів, прийом і висадка особового складу, підйом та спуск сигналів, прапорів та брейд-вимпелів начальників.

14. Повсякденне життя, робота, навчання. Записуються заходи повсякденного життя особового складу, передбачені розпорядком дня, навчання і тренування, що проводяться, із зазначенням їх початку та кінця.

15. Несправність зброї та технічних засобів. Несправності зброї та технічних засобів, що забезпечують безпеку плавання і бойову діяльність корабля, записуються з зазначенням часу і характеру несправності, вжитих заходів для їх усунення і часу вводу зброї і технічних засобів у дію.

16. Запис в кінці вахти. В кінці кожної вахти записуються: обчислені або обсервовані координати місця; стрій і місце корабля в строю; номери діючих дизелів, агрегатів; під час качки найбільший її розмах; гідрометеорологічні умови.

17. Постановка на якір (швартові). Записується час постановки, назва рейду (гавані), який віддано якір, глибина моря, кількість витравленого якірного ланцюга, характер ґрунту, положення ПР, пеленги і відстані до орієнтирів або координати якірної стоянки, гідрометеорологічні умови.

16. Аркуші обліку плавання офіцерів штабу і плавання корабля заповнюються в відповідно до найменування граф. Аркуш обліку плавання корабля заповнюється щомісячно і закінчення журналу підписується командиром корабля.

Примітки. Зразки записів і приклади ведення журналу вказані в Правилах ведення навігаційного журналу на судах ВМС, від. ГУНЮ МО 1970 р.

ТАБЛИЦЯ ДЕВІАЦІЇ

компаса _____

З включеними РУ				З виключеними РУ			
Компас- ний курс	Дата визначення			Компас- ний курс	Дата визначення		
0°				0°			
15°				15°			
30°				30°			
45°				45°			
60°				60°			
75°				75°			
90°				90°			
105°				105°			
120°				120°			
135°				135°			
150°				150°			
165°				165°			
180°				180°			
195°				195°			
210°				210°			
225°				225°			
240°				240°			
255°				255°			
270°				270°			
285°				285°			
300°				300°			
315°				315°			
330°				330°			
345°				345°			
360°				360°			

ТАБЛИЦЯ РАДІОДЕВІАЦІЇ

Радіопеленгатор (тип) _____

Радіокурсний вугол	Дата визначення			Компасний курс	Дата визначення		
0°				0°			
10°				10°			
20°				20°			
30°				30°			
40°				40°			
50°				50°			
60°				60°			
70°				70°			
80°				80°			
90°				90°			
100°				100°			
110°				110°			
120°				120°			
130°				130°			
140°				140°			
150°				150°			
160°				160°			
170°				170°			
180°				180°			

